

RAZGOVOR U NOĆI

Konrad Eißler

Nikodem je imao ideju. Ne mislim na bilo kojeg Nikodema, već na profesora dr. teol., dr. fil. i dr. h.c. Nikodema iz Jeruzalema. Teološki doktorat dobio je kao farizej, član crkvene elitne trupe od oko 6000 osoba., koji su cijelog svog života proučavali pojedinosti Mojsijeva zakona i slijedili ih. Filozofski doktorat bio mu je dodijeljen kao "učitelju" kad je postao član profesorske katedre na sveučilištu koja se sastojala od 100 osoba, a koji su svoj život posvetili akademskom bodrenju i usmjeravanju mladih studenata. Počasni doktorat (Dr.h.c.) dobio je kao "narodni prvak" i član sudačkog velikog vijeća, a koje se sastojalo od 71 osobe i koncentriralo pravosuđe na otkrivanje i uklanjanje krivovjerja.

Nikodem je bio izuzetna osoba. Naravno da je već čuo o tome Isusu iz Nazareta, kojeg je jedan propovjednik krštenja i obraćenja visoko uzdizao. Čuo je i o tome kako je u Kani na čudnovat način pretvorio vodu u vino i tako privukao pažnju na sebe. Čuo je, kako je iz hramskog predvorja energično istjerao preprodavače i zbog toga razljutio narod. I sada je Nikodem htio znati kakav je to čovjek, taj Isus. Jedan Nikodem se nije mogao oslanjati na ono što se čulo o njemu, jedan profesor Nikodem nije se mogao zadovoljiti glasinama, jedan Nikodem sudac nije mogao stvoriti o njemu sliku na temelju sumnji. Zato je odlučio da s njim temeljito porazgovara.

Uvijek je bolje **s Isusom** govoriti nego **o Njemu** govoriti. Razgovor je trebao biti udvoje, jedan dogovor u četiri oka. Trebao je biti po noći, u mirnoj atmosferi bez drugih ljudi i uznemiravanja. Trebao je biti stručni razgovor, potpuno kolegijalan.

K liječniku se dolazi samo u radno vrijeme, terapeutu prema dogovoru, u bolnički posjet u vrijeme posjeta. K Isusu se može doći uvijek. Njegova vrata nisu nikada zaključana, on je uvijek spreman za razgovor. Zato je Isus pozvao Nikodema da uđe. Ali od razmjene mišljenja, koje je Nikodem želio, nije bilo ništa. Prvo što se može doznati iz izvješća Ivanovog evanđelja bilo je...

...teško ispitivanje

Samo što je posjetitelj svjesno i pristojno, s profesorski ekstravagantnim jezikom htio započeti prvu rundu razgovora: "Učitelju, znamo da si od Boga", odmah mu je Božji učitelj uskočio u riječ. Uopće mu nije dozvolio da razvije i dođe do svojih teza i pozicija, već ga je presjekao.

Sin Božji nije nikakav kolega koji voli nepovezano filozofirati. On nije psihoterapeut koji se nada da će duševno izlječenje doći kroz tako cijenjenu "pojedinačnu dušobrižničku orijentaciju".

Sin Božji je predstavnik Najvišega. Tko s ovim Isusom hoće razgovarati, mora biti spreman da će mu on i prići.

"Takav kakav si Nikodeme, neprikladan si za kraljevstvo Božje. Moraš postati sasvim drugačiji, nov, moraš se ponovo roditi", tako je glasio izazov. Nikodem klima učenom glavom. Možda je bio ljut i razmišljao: "Je li tome Nazarencu jasno koga uopće ima pred sobom? Možda mi je potrebno nekoliko unutarnjih popravaka. Naravno, da sam pravio greške, na koncu nisam savršen. Ali, neki sasvim novi početak, ne dolazi u obzir."

Nikada nam ne ide u glavu da takvi kakvi jesmo nismo prikladni za Boga. Mi nismo Nikodem s doktorskim šeširo, već nepoznati ljudi s nedjeljnim šeširo ili kišnom kabanicom. Ali, zbog čega bi nam trebao neki radikalni početak? Zapisani smo u knjizi krštenih. Također se još uvijek jako dobro sjećamo konfirmacije. Naravno da smo slavili vjenčanje u crkvi. I nema Badnjaka na kojem nismo pjevali "Tihu noć".

Mora se priznati da bi odnos naspram supružnikovih roditelja mogao biti nešto opušteniji, davanje za ljude u nevolji dragovoljnije, a za molitvu i čitanje Biblije trebali bismo uzeti više vremena. No, sve u svemu, ipak smo sasvim dragi kršćani s kojima se Bog ne mora blamirati.

Međutim, onima koji misle da se u pitanju vjere radi o saniranju starog čovjeka sus kaže: čovječe moraš postati posve nov! On onima koji misle da je vjera utješni flaster za bolesno srce, veli: moraš se nanovo roditi!

Nema nikoga među nama koji bi bez novog rođenja bio ugodan Bogu. Isus govori Nikodemu: "Zaista ti kažem: tko se ne rodi nanovo, odozgo, ne može vidjeti kraljevstva Božjega!" To je kruta istina. Nikodemu je jedino preostalo...

...samo uplašeno pitanje

A kako je to moguće? Sve ostale teme su se odjednom rasplinule. Ponovno rođenje? Što je Isus s ovime mislio? Konačno, on je bio čovjek stručnjak, koji je biblijske svitke potanko poznao. U knjizi Propovjednika Salomona tako čitamo: "Kob ljudi i zvijeri jedna je te ista. Kako ginu ljudi, tako ginu i životinje." Nitko se ne može usprotiviti željeznim pravilima rođenja i smrti. Jedan stih u Psalmima kaže: "Čovjek je kao trava. Cvjeta kao cvijet na polju. Ali kad vjetar prijeđe preko njega, nema ga više." Priroda poznaje pravilo rađanja i smrti, ali ne nakon smrti rađanje. O novom rođenju nigdje ništa ne piše.

Danas se taj biblijski nalaz može i potvrditi. Biolozi kažu: Čovjek je po svojoj genetici sasvim determiniran. Čak i moderna genetika neće ju moći zdmati. Moderna psihologija kaže da je čovjek obilježen svojim doživljajima iz ranog djetinjstva. Prošlost određuje sadašnjost. Goethe je rekao: "Razvijaš se prema zakonu, kako postupaš takav jesi. Od sebe ne možeš pobjeći."

Svi se slažu da čovjek ne može postati nov. "Prokleti smo u svu vječnost". Zato Nikodem sa strahom i postavlja pitanje: "Kako se moguće nanovo roditi?" A Isus mu odgovara: "Iz vode i duha." Nikodem misli o vodi za piće, onoj koja ističe iz izvora. Ali Isus misli na vodu krštenja. On je sam ušao u Jordan i bio uronjen u njega. Ova krštenička voda potrebna je za pranje grijeha.

A duh? Nikodem misli na čovjekov duh koji je mentalnog sklopa. Isus misli na Duh božji, koji silazi od Boga. On je sam doživio izljev Duha Svetoga. Taj "Božji Duh" pokušava Isus objasniti Nikodemu te mu kaže: "Trebaš ga za život!"

Od vremena Duhova (Pedesetnice), postoji Voda i Duh, Krštenje i Večera gospodnja, Riječ i Sakrament, a time i novi život. Nitko ne mora zbog strukture svojih gena zauvijek biti determiniran, nitko zbog svoga djetinjstva predodređen, nitko zbog svoje sudbine vječno sputan. Svatko može kroz tu Vodu ponovno biti čist i Duhom Svetim ispunjen. Svatko može kroz Isusa postat novi stvor. Albert Einstein, jedan od najmudrijih ljudi koji su živjeli na Zemlji, rekao je 1950. godine kad se raspravljalo oštro o atomskom pitanju: "Nije bomba u rukama čovjeka današnji problem, već sam čovjek." I taj čovjek ne mora ostati onaj isti. Od vremena Isusa Krista novo rođenje je stvarnost. Tako je bojažljivo pitanje Nikodema postalo

jasno pitanje odluke

Vratilo mu se poput bumeranga. Hoćeš li drugačiji postati, hoćeš li postati nov, hoćeš li novo rođenje kroz Vodu i Duha? Prvo rođenje se desi bez da sami oko njega bilo što činimo. Kod rođenja nitko me ne pita da li dar života uopće želim primiti. Nitko vas ne pita da li želite kao muško ili žensko ići kroz život. Nitko vas ne pita da li ćete toga oca i majku prihvatiti kao roditelje. Kod rođenja nitko vas ništa ne pita.

Kod novog rođenja je potpuno drugačije. Ono se nikome ne nameće. Tko sa svojom krivicom hoće sam izlaziti na kraj, može. Tko teret života sam želi nositi, neka pokuša. Tko

probleme života želi sam rješavati, neka se izvoli mučiti. Isus daje dar novog života onome tko ga za to moli. Zar ne bi bilo dobro da ipak sklopimo ruke i usred našeg straha, naše boli, u suočenju sa smrću koja nam prilazi, molimo: "Gospodine, dođi u moj život?" Hoćeš postati nov? Profesor dr., dr., dr. Nikodem je nad svim tim postao nijemi slušač. Na kraju, negdje u noći odlazi nečujno. Pa ipak, kasnije postoji o njemu izvještaj. Kad su Isusa polagali u grob od Josipa iz Erimateje, kad je opala buka Velikog Petka i spustila se tišina nad vrtom, tamo je bio i mudri čovjek. Duboko naklonjen položio je mirtu i pomast na mrtvo Kristovo tijelo.

Da li je toga Gospodina ipak razumio? Da li je molio za novo rođenje? Ili je cijelog života ostao tragač i skeptik? Ne zna se. Važno je da se pitanje odluke i nama postavlja, svakom pojedinačno i direktno. Želiš li novo rođenje? Želiš li novi život? Želiš li poklon od Vode i Duha? Hoćeš li?